

Seksualinio priekabiavimo prevencija vidurinėse mokyklose

Metodinė medžiaga mokytojams

Kas yra seksualinis priekabiavimas?

„Tai užgaulus seksualinio pobūdžio elgesys, suvokiamas kaip piktnaudžiavimas fiziniais veiksmais, žodžiais ar fiziniais veiksmais, žodžiais ar neverbaliniu būdu, ir gali apimti bandymus užmegzti nepageidaujamą fizinį kontaktą, prašymus suteikti seksualinės paslaugos, siekiant gauti naudos, šantažas ir net jėgos ar strategijų naudojimas prieš kito asmens valią“

Lygybės darbe ir užimtumo komisija (CITE), 2018, p.4

Seksualinis priekabiavimas

- ❖ yra smurto dėl lyties ir diskriminacijos forma;
- ❖ gali labai apriboti asmens orumą ir fizinį bei moralinį neliečiamumą;;
- ❖ gali sukelti įvairų poveikį individualiame, socialiniame, organizaciniame ir ekonominiame lygmenyje.

Matos, Machado, Morais, Rodrigues & Isaías (2022)

Seksualinis priekabavimas mokykloje

- ❖ Tai universali problema;
- ❖ Tai visuomenės sveikatos problema;
- ❖ Tai paveikia abiejų lyčių paauglius, tačiau prie merginų yra dažniau priekabiauama.

Gadin & Stein, 2019; Sakellari, Berglund, Santala, Bacatum, Sousa, Aarnio, Kubiliutė, Propas & Lagin (2022); APAV, (2019)

Seksualinio priekabiavimo statistika

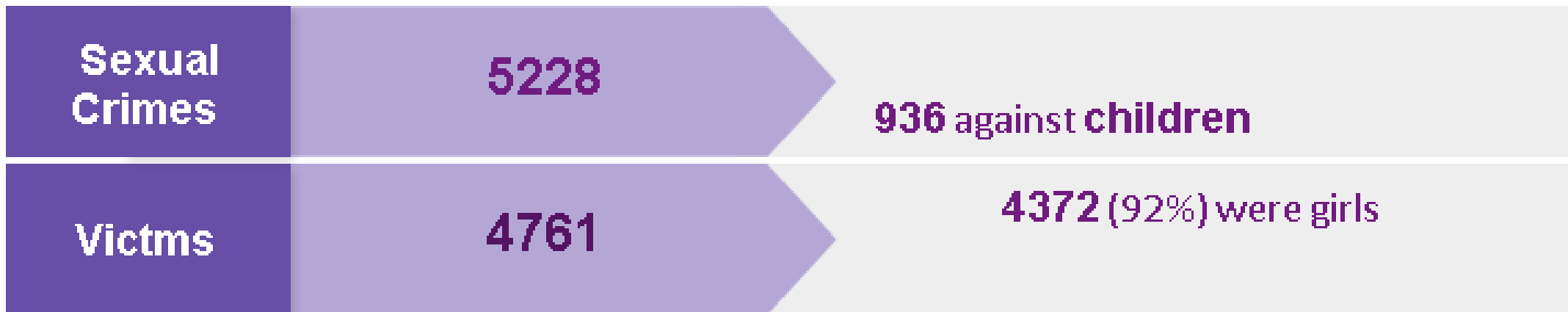
Maždaug vienas iš penkių vaikų Europoje tampa seksualinio smurto auka.

Tai apima seksualinį prisilietimą, prievartavimą, seksualinį priekabiavimą, viliojimą, ekshibicionizmą, išnaudojimą prostitucijai ir pornografijai, seksualinį prievartavimą internete ir prievartą...

<https://human-rights-channel.coe.int/stop-child-sexual-abuse-in-sport-en.html>

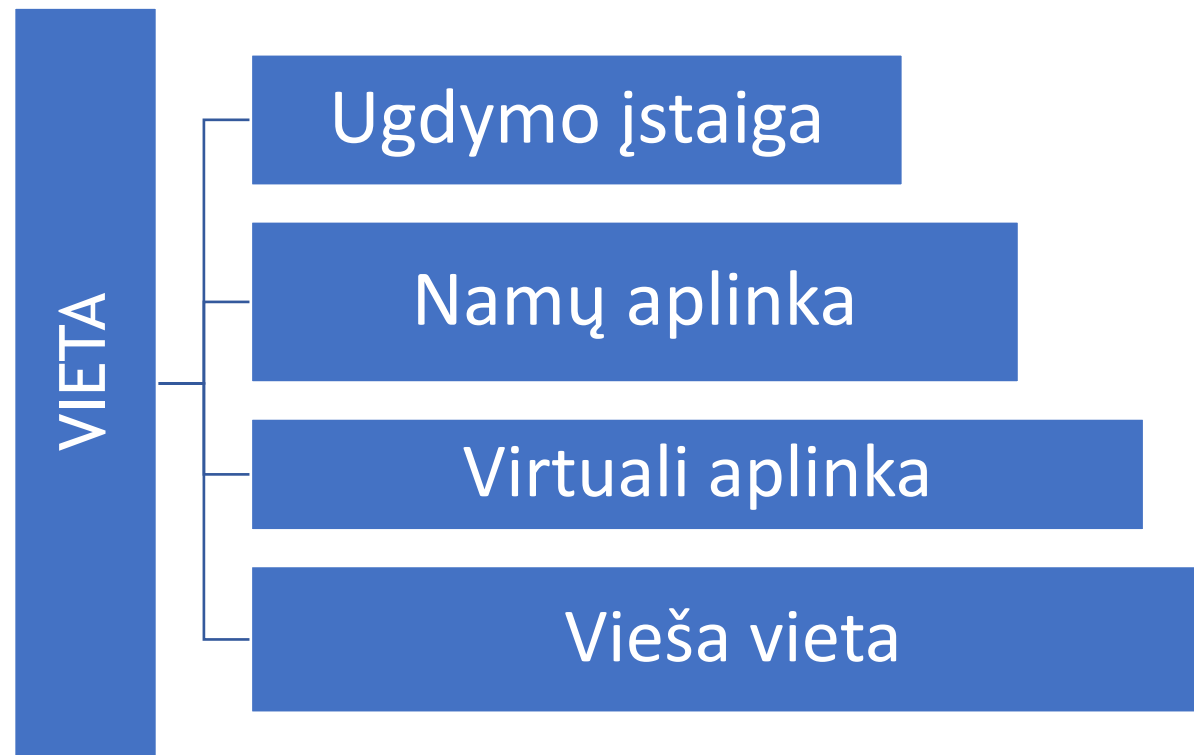
Seksualinio priekabiavimo statistika

Portugalijoje 2013-2018 metais buvo užregistruoti

APAV, 2019

Vietos, kuriose gali įvykti seksualinio priekabiavimo atvejai

Seksualinio priekabiavimo tipai

Asmeninis kontaktas

verbalinis

neverbalinis

fizinis

Virtualus kontaktas

Mobilusis telefonas

El. paštas

Socialiniai tinklai

Matos, Machado,
Morais, Rodrigues
& Isaías (2022)

SHEHAP

Seksualinio priekabiavimo pasekmės

- ❖ nerimas;
- ❖ bloga fizinė būklė;
- ❖ mažas pasitenkinimas gyvenimu;
- ❖ traumos simptomai;
- ❖ baimė;
- ❖ nepopuliarumas;
- ❖ socialinė izoliacija;
- ❖ gėda;
- ❖ pasitikėjimo praradimas;
- ❖ miego sutrikimai;
- ❖ valgymo problemos;
- ❖ piktnaudžiavimas narkotinėmis medžiagomis;
- ❖ depresija;
- ❖ kaltė

Seksualinio priekabiavimo prevencija

- Parengti ir skleisti seksualinio priekabiavimo prevencijos politiką;
- Parengti gaires, kaip elgtis, kai pateikiamas skundas dėl seksualinio priekabiavimo (protokolas);
- Organizuoti mokyklos bendruomenės susirinkimą seksualinio priekabiavimo tema ir įtraukti mokinius į planavimą ir įgyvendinimą;
- Skleisti informaciją apie seksualinį priekabiavimą, apibrėžiant, kas tai yra, kokia yra mokyklos politika ir ką mokiniai gali ir turėtų daryti, jei prie jų priekabiauama arba tampa to liudininkais;
- Paskirti mokytoją, kuris tvarkytų mokyklos seksualinio priekabiavimo politiką ir priimtų skundus;
- Organizuoti mokymus apie seksualinį priekabiavimą mokyklos bendruomenei.

Seksualinis priekabiavimas – pagrindinės žinutės

- Jei seksualinis priekabiavimas yra užslėptas ir apie tai nekalbama mokykloje, rizikuojame jį normalizuoti!
- Organizacinė kultūra gali netyčia palaikyti seksualinį priekabiavimą ir leisti jam pasireikšti;
- Paprastai seksualinis priekabiavimas vyksta esant lyčių nelygybei;
- Yra stigma kaltinti auką ir atleisti nusikaltėliui;
- Tyrimai rodo, kad kultūrinių normų, susijusių su seksualiniu priekabiavimu mokykloje, keitimas gali užtrukti ne vienerius metus!

Seksualinis priekabiavimas

